

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO
8.9.2020

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

E-mail valtiovarainministerio@vm.fi

Viite Lausuntopyyntö 20.8.2020 VM022:00/2020

LAUSUNTO TALOUSARVIOESITYKSEEN LIITTYVISTÄ LIIKENTEEN TYÖSUHDE- ETUJEN VEROTUSTA KOSKEVISTA EHDOTUKSISTA

Esitysluonnoksessa ehdotetaan liikenteen työsuhde-etuuksiin merkittäviä verohelpoituksia. Ehdotetut verotuet ovat osa hallitusohjelmassa mainittuja liikenteen päästöjen vähentämiseen tähtäviä toimenpiteitä.

Esitysluonnoksen ja sen pohjana toimineen liikenteen verotuksen uudistamista selvittävän työryhmän väliraportin mukaan esitettyjen toimenpiteiden päästövaikutusten arvioidaan olevan vähäiset ja kustannustehokkuudeltaan heikot. Liikenteen päästöjen vähentäminen onnistuu laajemmassa mittakaavassa siirtämällä liikenteen verotuksen painopistettä asteittain hankintaan kohdistuvasta autoverosta kohti käytön verotusta eli ajo-
neuvo- ja polttoaineveroja.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää esitysluonnoksen tavoitteita tärkeinä ja tavoittelun arvoisina. Ehdotettujen muutosten myötä saavutettavien päästövähennysten ei kuitenkaan voi arvioida olevan erityisen merkittäviä saati kustannustehokkaita.

Työsuhdeautojen verotusarvo

Luonnoksessa ehdotetaan työsuhdeautojen verotusarvoa alennettavaksi 170 eurolla kuukaudessa puhtaiden sähköautojen osalta. Säännöksen olisi tarkoitus olla voimassa vuosina 2021-2023 ja sitä sovellettaisiin vuonna 2020 tai sen jälkeen Suomessa ensirekisteröityihin autoihin.

Työsuhdeautojen verotusarvot lasketaan keskimääräisistä käyvistä arvoista varovaisuusperiaatetta noudattaen. Kaavamaisien laskuperusteiden ei ole tarkoitus tukea työsuhdeautoilua. Ehdotettu muutos täyssähköautojen verotusarvoihin on kuitenkin verotukea sähköautoille ja osaltaan se tukee näin myös autoilua suhteessa muuhun kulu-
tukseen.

Suomessa kaikki liikenteen verot ohjaavat päästöjen vähentämiseen, mutta ohjausvaikutus ei välity työsuhdeautoihin aina yhtä voimakkaasti kuin yksityishenkilön omistamiin autoihin. Tässä mielessä on ymmärrettävää, että työsuhdeautojen verokohtelua tarkastellaan myös erikseen ympäristönäkökohdista. Järjestelmän rukkaamisessa on kuitenkin huomioitava verotuksen toimeenpanoon ja kansalaisten tasavertaiseen kohteluun liittyvät näkökulmat.

Työsuhdeautojen verotuen on esityksen mukaan tarkoitus olla samankaltainen kuluttajille myönnettävän sähköauton hankintatuen kanssa ja kannustaa valitsemaan päästötön auto työsuhdeautoksi. Rajausta pelkkiin sähköautoihin perustellaan suuremmalla ajon aikaisella päästövähennyksellä verrattuna esimerkiksi ladattaviin hybridautoihin. Lisäksi esityksessä katsotaan, että ladattavan hybridauton vapaana autoetuna saavalla henkilöllä ei ole kannustinta ladata autoa. Tämä näkemys on kohtuuttoman pessimistinen. Jos esityksellä halutaan aidosti edistää ladattavien autojen yleistymistä työsuhdeautoina, verotuki on perusteltua kohdistaa sähköautojen lisäksi myös ladattaviin hybridautoihin.

Autoedun verotusarvon alentamisen arvioidaan esityksessä lisäävän nollapäästöisten autojen lukumäärää 500-600 autolla tukikauden aikana. Verotuen kustannuksista vajaa 90 prosenttia arvioidaan kohdistuvan autoille, jotka olisi ostettu muutoinkin. Verotuen arvioidaan kohdistuvan pitkälti autoedusta jo nauttiville väestöryhmille ja painottuvan selvästi pääkaupunkiseudulle ja muihin suurimpiin kaupunkeihin, joissa latauspisteitä on tiheästi.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää suunniteltua sähköautoedun verotuen toteuttamista ongelmallisena kansalaisten tasavertaisen kohtelun ja alueellisen oikeudenmukaisuuden näkökulmasta. Ongelmaa korostaa se, että esityksen ilmastovaikutukset olisivat toteutuessaan hyvin pienet.

Esityksen tavoitteena on vähentää liikenteen päästöjä. Autokannan kokonaisvaltainen uudistuminen ja vähäpäästöisen autojen lisääntyminen koko maassa edellyttää riittävän latausverkoston olemassa oloa. Latausinfra rakentamista ei voi olennaisesti lisätä se, että verotuen myötä saataisiin vain 500-600 sähköautoa työsuhdeautona käyttöön alueella, jossa latausinfra jo valmiiksi on hyvä. Veronmaksajain Keskusliitto katsoo, että autoedun verotusarvon alennuksen ulottaminen myös ladattaviin hybridautoihin on perustellumpi, tasapuolisempi ja hallituksen ilmastopolitiikan tavoitteet paremmin toteutettava ratkaisu. Verotuen ulottaminen ladattaviin hybridautoihin mahdollistaisi vähäpäästöisempien autojen lisääntymisen myös pääkaupunkiseudun ja suurempien kaupunkikeskusten ulkopuolella sekä synnyttäisi tarpeen latauspisteiden lisäämiseen koko Suomessa.

Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että työsuhdeautojen verotusarvon alennus laajennettaisiin esityksessä koskemaan täyssähköautojen lisäksi myös ladattavia hybridautoja.

Työsuhdeautoja koskevan verotuen piiriin tulisi tasapuolisuuden nimissä ottaa esitysluonnoksesta poiketen myös ennen vuotta 2020 ensirekisteröidyt autot. Samanlaisia työsuhde-etuja nauttivien verovelvollisten verotuksessa ei pitäisi tulla eroja sen sattumanvaraisen seikan johdosta, onko vähäpäästöinen autoetuauto otettu käyttöön ennen vai jälkeen vuoden 2020.

Veronmaksajain Keskusliitto katsoo, että esitettyä työsuhdeautojen verotusarvon alennusta ei tule rajata auton ensirekisteröinnin ajankohdan perusteella.

Muut ehdotukset

Luonnoksessa ehdotetaan myös sähköautojen latausetu työpaikalla ja julkisissa latauspiteissä vapautettavaksi verosta vuosille 2021-2023 sekä työsuhdematkalipun verovapautta korotettavaksi 3 400 euroon vuodessa. Samalla lakiin otettaisiin nimenomainen säännös, että joukkoliikenteen osuus liikkumispalvelupaketista katsotaan verotuksessa työsuhdematkalipuksi. Työsuhdeauton latauslaite määriteltäisiin työsuhdeauton lisävarusteeksi, jolloin se otettaisiin verotuksessa huomioon työsuhdeauton luontoisetuarvoa laskettaessa eikä erillisenä luontoisetuna, kuten tähän asti. Esitysluonnoksessa ehdotetaan myös työsuhdepolkupyöräetua vapautettavaksi verosta 750 euroon asti vuodessa.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää ehdotusta latausedun verovapaudesta selvälinjaisena ja perusteltuna kannustimena vähäpäästöisen työmatka-autoilun lisäämiseen. Työsuhdematkalipun verovapaan osuuden laajennus on tervetullut ja edun verotusta yksinkertaistava muutos, jonka voi ennakoida jonkin verran lisäävän työsuhdematkalipun houkuttelevuutta ja julkisen liikenteen käyttöä. Työsuhdeauton latauslaitteen katsominen auton lisävarusteeksi yksinkertaistaa yritysten palkanlaskentaa ja vähentänee etujen laskentaan tarvittavaa työmäärää.

Veronmaksajain Keskusliitto puoltaa työsuhdematkalippua ja –polkupyöräetua sekä sähköauton latausetua ja –laitetta koskevien esitysten hyväksymistä.

Kati Malinen
lakiasiaintohtaja

Mikael Kirkko-Jaakkola
pääekonomisti